

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

**a műemléki szakértői nyilvántartásba vételről a
történeti kertek szakterületen**

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg műemléki területen végzett szakértői tevékenységek tartalmát, a tevékenységet, a szakmagyakorlás feltételeit és a szankciókat. A szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot a miniszternek kell bejelenteni, a nyilvántartásba vételről igazolás állítható ki.

Történeti kertek szakterületen szakértői tevékenységnek minősül

[4. § (2) d) történeti kertek szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park, védett történeti táj esetében]

- inventarizáció, revízió [4. § (2) da)]
- kertépítészeti felmérés, értékleltár, [4. § (2) db)]
- kerttörténeti tudományos dokumentáció, [4. § (2) dc)]
- kezelési- és helyreállítási terv, [4. § (2) dd)]
- értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció [4. § (2) de)] önálló elkészítése, valamint
- történeti kertek szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park, védett történeti tájakat érintő

- pályázatok előkészítéséhez szaktanulmányok készítése, pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése, [4. § (2) df)]
- közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, engedélyhez kötött tevékenység - megvalósítás során történő, jogkövetkezménnyel járó - véleményezése, [4. § (2) dg)]
- tervezési program összeállításában való részvétel a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében, [4. § (2) dh)]
- a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park régészeti módszerekkel történő kutatása; [4. § (2) di)]

Utóbbi tevékenység elvégzéséhez régészeti területen szakértői jogosultsággal rendelkező régészt kell bevonni [8/A § (4) A 4. § (2) bekezdés d) pont di) alpontjában meghatározott tevékenység elvégzéséhez]

2. § 1. *dokumentálás:* műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

3. *építéstörténeti tudományos dokumentáció:* a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Övr.) 12. melléklet II. rész D. pontjában meghatározottak összessége; többszintű megismerési folyamat eredménye, a

műemléki érték engedélyhez nem kötött tudományos vizsgálatára, leltárba vételére, elemzésére, dokumentálására, a hozzá kapcsolódó források és szakirodalmi megállapítások feltárására, a műemléki érték történeti összefüggésbe helyezésére, valamint azon információk összegyűjtésére terjed ki, amelyek alapján meghatározhatók a műemléki érték megőrzését és érvényre juttatását biztosító beavatkozások és korlátozó tényezők;

6. *értékleltár*: az Övr. 5. mellékletében előírt, a műemléki értékek tételes meghatározását tartalmazó dokumentum;

7. *értékvizsgálat*: a műemléki érték dokumentálása szakterületen jogosult szakértő által készített olyan szakvizsgálat, amely szemrevételezés útján feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő műemléki értéket, amely védelemre érdemes lehet, megfelelő alátámasztással meghatározza az érték korát, valamint dokumentálja a védelemre javasolt műemléki érték jellemzőit;

8. *értékvizsgálati dokumentáció*: értékvizsgálat alapján készített dokumentáció, amely az Övr. 5. melléklet összefoglaló pontjai szerint tartalmazza a műemléki értékről szemrevételezéssel készített szöveges leírást és helyszíni fotókat;

11. *műemléki inventarizáció*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos feltáró munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemléki értékeinek megállapítását, dokumentálását, az állami műemléki értékkataszter fejlesztését szolgálja;

12. *műemléki revízió*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemlékeinek monitoringozását szolgálja, a védett műemléki érték fennállásának, veszélyeztetettségének, állapotának elemzésére és dokumentálására terjed ki a műemlékek közhiteles, hatósági nyilvántartásának naprakészen tartása érdekében;

Szakma gyakorlási jogosultság [5 §]:

A nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a természetes személy az adott terület vagy szakterület vonatkozásában rendelkezzen a Korm. rendeletben meghatározott

- végzettséggel és szakképesítéssel, valamint
- a szakképzettséget igazoló okirat kiállítását követően szerzett szakmai gyakorlattal.

A szakértői tevékenységet folytatni szándékozó személynek (cég esetén a munkavállalónak vagy személyesen közreműködő tagnak) a szakmagyakorlási feltételeknek és a tevékenység ellátásához szükséges megszerzett tapasztalatot igazolnia kell, a rendeletben részletesen meghatározottak szerint. Gazdasági társaság, költségvetési szerv, egyéni vállalkozó, egyéni cég (a továbbiakban együtt: cég) akkor végezheti a szakértői tevékenységet, ha az adott tevékenységet személyesen ellátó munkavállalója vagy személyesen közreműködő tagja szerepel a szakértői nyilvántartásban, továbbá a cég rendelkezik az adott területen vagy szakterületen előírt feltételekkel.

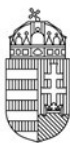
Műemléki terület történeti kertek szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és

- okleveles tájépítésmérnök [7. § (4) a)] vagy
- okleveles tájépítész és kertművész (MA diploma) [7. § (4) b)] szakképzettség szükséges

Pontszámítási módszer:

Műemléki terület történeti kertek szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

- a) műemlékvédelem területen legalább 5 év történeti kert szakterületen végzett, szakirányú tevékenységgel szerzett, vagy
 - b) a 1. melléklet 5. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett legalább 30 pont
- szakmai gyakorlat igazolása szükséges. [8. § (5)]



ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELÉMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

5. Műemléki területen történeti kertek szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására

Egy tevékenységtípusból legfeljebb 15 pont vehető figyelembe. Egy tevékenységtípusba tartozik a 2-3., a 4-5., a 6-7., a 8-9. és a 12-13. sor szerinti tevékenység. A 10. pont (sor) tekintetében a hosszabb munkaviszony vagy gyakornoki státusz esetén legfeljebb 9 pontig vehető figyelembe.

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	1 db történeti kert védetté nyilvánítási dokumentációjának önálló elkészítése	3 pont
3.	1 db történeti kert védetté nyilvánítási dokumentációjának elkészítésében való közreműködés munkatársként	1 pont
4.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb, műemléki védelem alatt álló kert önálló kertépítészeti felmérése	5 pont
5.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb, műemléki védelem alatt álló kert kertépítészeti felmérésében való közreműködés munkatársként	2 pont
6.	történeti kertek inventarizációjának önálló elkészítése egy teljes településen vagy 100 ingatlanra kiterjedő településrészen	4 pont
7.	történeti kertek inventarizációjának elkészítése munkatársként egy teljes településen vagy 100 ingatlanra kiterjedő településrészen	2 pont
8.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert kerttörténeti tudományos dokumentációjának önálló elkészítése	5 pont
9.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert kerttörténeti tudományos dokumentációjának elkészítésében való közreműködés munkatársként	2 pont
10.	műemlékvédelmi intézményben történeti kertek szakterületen teljesített tíz hónap munkaviszony vagy gyakornoki státusz	3 pont
11.	tudományos fokozat megszerzése tájépítészeti tárgyú doktori értekezéssel	5 pont
12.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb műemléki védelem alatt álló kert kezelési- és helyreállítási tervének önálló elkészítése	5 pont

13.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb műemléki védelem alatt álló kert kezelési- és helyreállítási tervének elkészítésében való közreműködés munkatársként	2 pont
-----	---	--------

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes közreműködésével végezhet a védett műemléki értéken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

(3) Egyéb képzettségű szakember védett műemléki értéken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restaurátori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § **A szakértő felelőssége kiterjed az általa elvégzett beavatkozásra,** az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a kulturális örökségvédelem szempontjainak érvényesítésére.

8/C. § (1) A műemlékvédelem terén 2014. január 19. előtt megszerzett, legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat

a) műemléki érték dokumentálása,

b) műemléki épületkutatás,

c) **történeti kertek**

szakterületen történő nyilvántartásba vételre irányuló bejelentés esetén mentesít az a)-

c) pontban felsorolt szakterületekre e rendelet által előírt végzettségi és szakképesítési követelmények alól azzal, hogy a bejelentőnek a végzettségét és szakképzettségét igazoló okiratot a bejelentéshez csatolnia kell, továbbá, hogy a szakmai gyakorlatot az e bekezdés b) pontja esetében **kutatói munkakörben kell teljesíteni.**

(2) A szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság megszerzésekor mentesül a 8. § (1) bekezdés b) pontjában, illetve a 8. § (6) bekezdésében előírt számítási módszer alapján megszerzett szakmai gyakorlat igazolása alól

a) a műemléki érték dokumentálása és a műemléki épületdiagnosztika szakterületen a szakági építésügyi műszaki szakértői szakterületen műemlék építmények műszaki szakértői részsakterületen,

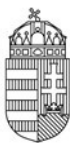
b) a műemléki épületdiagnosztika szakterületen az általános építmények felelős műszaki vezetői építési szakterület műemléki részsakterületen jogosultsággal rendelkező személy.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő **szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,**

b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, **három évre,**

c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy **szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.**



ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

9. § (3) A bejelentéshez csatolni kell:

c) a szakmai gyakorlat igazolását az alábbiak szerint:

ca) a szakmai tevékenység részletes leírását (a szakmai gyakorlat megszerzésének helye, ideje, a betöltött munka- vagy feladatkör, a végzett szakmai tevékenység), cb) az alkalmazásban töltött idő munkáltatói igazolását, cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a miniszter, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ vagy jogelőd intézményei, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Tudásközpont, vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb iratazonosító számát azzal, hogy a dokumentációk közül nem vehető figyelembe az, amelyről megállapítható, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

Frissítve: 2025. március